

300

MILJARD euro heeft het Groningse gas sinds de winning in 1963 begon de Nederlandse schatkist opgeleverd.

Kabinet: miljard voor Groningen

Jurre van den Berg
Groningen

Het kabinet stelt 1,15 miljard euro beschikbaar om Groningen leefbaarder te maken en een economische oppepper te geven. Het geld is bedoeld als compensatie voor de schade die door gaswinning in de provincie is aangericht.

Bij het zogeheten Nationaal Programma Groningen, dat vrijdag in Den Haag is ondertekend, zijn acht ministeries, de provincie Groningen en tien aardbevingsgemeenten betrokken. Het stimuleringsplan heeft drie pijlers: gebouwde omgeving en erfgoed, energie en natuur, en economie en werk. Concrete voornemens variëren van het bouwen van een waterstof-fabriek tot experimenten met zelfrijdend vervoer.

Naast het herstel van scheuren en het versterken van huizen is het verschaffen van economisch perspectief het derde spoor in het voortdurende getouwtrek tussen Groningen en Den Haag. Op het oog krijgt de provincie nu

waar ze lang om vroeg: het inlossen van een 'ereschuld' in de vorm van een 'deltaplan', met als doel Groningen veerkrachtig achter te laten als de bodem uitgeput is.

Volgens gedeputeerde Fleur Gräper (D66) erkent het Rijk met het stimuleringspakket verantwoordelijkheid voor de problemen die de gaswinning in Groningen heeft veroorzaakt. 'Ik hoop dat dit programma weer ruimte biedt om over andere dingen na te denken dan enkel en alleen de aardbevingsproblematiek.' Volgens Gräper staan er 20 duizend banen op de tocht nu de gaskraan dichtgaat.

Meebetalen

Voorwaarde om aanspraak te maken op geld uit het fonds is dat een gemeente, de provincie, bedrijven of particulieren zelf ook meebetalen. Op papier dragen Shell en ExxonMobil, de moederbedrijven van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM), een half miljard euro bij.

Maar omdat ze deze net als andere kosten voor 73 procent verrekenen met de staat, valt hun bijdrage veel la-

ger uit, erkende de minister eerder: 135 miljoen euro.

Het Groninger Gasberaad reageert gereserveerd. 'Dat er over de toekomst wordt nagedacht is een goede stap, maar reden voor een feestje is het niet zolang de schade-afhandeling en versterking nog niet goed geregeld zijn', aldus de belangenorganisatie. 'Het programma is nog weinig concreet.' De enige andere plek met een Nationaal Programma is Rotterdam-Zuid, dat ook kampt met een kluwen van sociaal-economische problemen.

Het is goed dat het Rijk in Groningen investeert en dat het programma een gezamenlijk product is, zegt Joke van Dijk, hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse aan de Rijksuniversiteit Groningen. 'Maar een miljard is snel op en het bedrag is niet onderbouwd of toegespitst. Dat is zorgelijk.'

Het is niet voor het eerst dat Groningen iets terugziet van de bijna 300 miljard euro aan gasbaten die sinds 1963 naar de schatkist vloeiden. De nota 'Noorden des Lands 1972' leverde een integraal structuurplan 1,25 miljard gulden en een aantal rijksdiensten op.

over het nieuwe hoofdkwartier van de GROe, november 2006. Foto EPA

Onder Poetin is de taak van de GROe breder en spectaculairder geworden dan de verzameling van militaire inlichtingen. In Syrië voert de GROe grondoperaties uit met een huurlingenleger, ontdekten kritische Russische media. Op de Krim leidden GROe-agenten een annexatie in goede banen. En in Oost-Oekraïne ontketende de dienst een oorlog die nog dagelijks slachtoffers eist.

Symbool voor het avonturistische karakter van de dienst staat GROe-officier Anatoli Tsjepiga. Onderzoek-collectief Bellingcat en Russische media melden vorige week dat Tsjepiga een van de twee mannen is die door de Britse inlichtingendiensten aangewezen zijn als plegers van de aanslag met zenuwgas op Sergej Skripal, een voormalige GROe-officier die overstapte naar de Britten. Eerder voerde Tsjepiga voor de GROe operaties uit in Tsjetsjenië en in 2014 zou hij door president Poetin onderscheiden zijn voor zijn rol in de Russische reddingsactie van de Oekraïense oud-president Viktor Janoekovitsj.

Ook op cybergebied heeft de GROe een beruchte reputatie opge-

bouwd. Westerse inlichtingendiensten houden de GROe onder meer verantwoordelijk voor inbraken in de servers van de Amerikaanse Democratische Partij en voor inbraken in databases van anti-doping-organisaties.

Onderweg gaat er van alles fout tijdens GROe-operaties. Skripal overleefde de aanslag op zijn leven. Het neerhalen van MH17, waarvoor volgens Bellingcat een GROe-officier medeverantwoordelijk is, was mogelijk een vergissing. En via achtergelaten sporen in Salisbury en Den Haag heeft de Russische regering moeite de eigen bevolking te overtuigen van de onschuld van de GROe.

Ondanks fouten voerde de GROe de afgelopen jaren belangrijke operaties uit voor Rusland. De agenten die donderdag triomfantelijk ontmaskerd werden in Den Haag, waren volgens de Nederlandse MIVD al jarenlang bezig. In Zwitserland, Maleisië. Pas in Den Haag werden ze gepakt. Het is niet bekend welke informatie ze tot die tijd doorgestuurd hebben naar het GROe-gebouw aan de rand van de Moskouse binnenstad.

Mysterieuze verdwijning Interpol-baas

Daan Kool
Parijs

De voorzitter van de internationale politieorganisatie Interpol, de Chinees Meng Hongwei, wordt vermist. Van de 64-jarige Meng, die op het Interpolhoofdkwartier in Lyon werkt, is niets meer vernomen nadat hij op zaterdag 29 september in het vliegtuig was gestapt naar China.

De Franse politie is een onderzoek begonnen naar de 'zorgwekkende vermissing', nadat Mengs vrouw haar echtgenoot bij de Franse autoriteiten als vermist had opgegeven.

Volgens radiozender Europe 1, die het nieuws als eerste bracht, is Meng in elk geval niet in Frankrijk verdwenen. De *South China Morning Post*, een En-

Meng Hongwei
Foto Reuters

gelstalige krant uit Hongkong, meldt dat Meng na zijn landing in China 'voor verhoor' zou zijn meegenomen door de Chinese autoriteiten. De krant baseert zich op een anonieme bron. Het gebeurt vaker dat machtige of rijke Chinezen een periode 'verdwijnen'.

In november 2016 werd Meng voor een termijn van vier jaar verkozen als voorzitter van Interpol, een internationale organisatie van 192 lidstaten voor samenwerking van politiediensten. Hij is de eerste Chinese voorzitter. Zijn verkiezing was controversieel. Meng is een zwaargewicht binnen de Chinese

Communistische Partij en was in het verleden onder meer directeur van de Chinese kustwacht en onderminister van Openbare Veiligheid. Dat ministerie zou zich volgens mensenrechtenorganisaties schuldig maken aan marteling en onrechtmatige opsluiting.

Critici vrezen dat China Mengs voorzitterschap gebruikt voor politieke doeleinden. In 2015, Voor Mengs benoeming, wist China de namen van honderd Chinese corruptieverdachten op de rode lijst van Interpol te krijgen.

Peking zou zo ook gevluchte politiek dissidenten willen opsporen. 'China heeft Interpol misbruikt en geprobeerd om Oeigoerse dissidenten te laten arresteren, terwijl zij bij mijn weten niets hadden misdaan, naar internationale maatstaven', zei China-expert William Nee van Amnesty International na het aantreden van Meng.

Advertentie

EEN GREEP UIT ONS FAMILIEREIZEN AANBOD

Thailand ✓ Beleef alle hoogtepunten van Thailand ✓ Relaxte afsluiting op tropisch Ko Samet	15 dagen v.a. € 1.298
Sri Lanka ✓ Afwisseling steden, natuurparken & strand ✓ Inclusief treinrit en jungleovernachtingen	20 dagen v.a. € 1.998
Zuid-Afrika ✓ Rangercursus voor kinderen ✓ Drie volle dagen Kaapstad	20 dagen v.a. € 2.298

Alleen dit weekend:

- ✓ Geen boekingskosten
- ✓ Tot €100,- korting per persoon
- ✓ CO₂ 18% korting
- ✓ Wakantiekade cadeau
- ✓ Unieke ontbroekgarantie

★ Leeftijdsgroepen 7+, 12+ en 16+ ★ Hoge kinderkortingen ★ Standaard CO₂-compensatie

▶ **SAWADEE.NL/FAMILIE19** | 020 - 420 22 20

Prijzen per persoon, incl. korting, excl. boekingskosten & Calamiteitenfonds. Zie de website voor de voorwaarden.

Advertentie

Galan Groep Waterschap Noorderzijlvest

Secretaris-directeur

Waterschap Noorderzijlvest

info: Ton Hardonk
www.galangroep.nl

Overal en altijd de
volkskrant lezen?

V

Zet de V op
uw telefoon

Kijk op volkskrant.nl/digitaal